

BARN- OG UNGDOMSPLAN FOR BYDEL GAMLE OSLO 2010 - 2012

Innledning

Bydel Gamle Oslo fremstår i dag som en av de mest urbane og folketette områdene i Oslo. Framskrevet befolkningsutvikling for Oslos bydeler fram til år 2020 viser at Bydel Gamle Oslo ligger an til å få en svært høy vekst i årene fram til 2020 (17 % av Oslos samlede befolkningsøkning).

Bydelen er et sentralt trafikknutepunkt både med hensyn til offentlig/privat kommunikasjon og mennesker. Bydelen er en gjennomgangsbydel med en befolkningssammensetning som preges av et stort mangfold både når det gjelder alder, etnisk og sosial bakgrunn. Det er kort avstand både til sentrum og til mer utsatte miljøer rundt Oslo City, Sentralbanestasjonen og Akerselva. Alt dette gjør at det er store utfordringer knyttet til oppvekst- og levekår for barn og ungdom som vokser opp i bydelen.

Bydelen har en rekke tiltak for aldersgruppen 0-18 år. Noen av tiltakene favner hele aldersgruppen og noen er gruppert i konkrete aldersnivåer og konstellasjonen foreldre/barn. Tiltakene er integrert på institusjonelle områder som skole, barnehage, barnevern og helsestasjoner. Det arbeides også med tiltak knyttet til nærmiljø, fritid, kriminalitets- og rusforebygging, integreringsarbeid og jobbtrening.

Barnehagetilbudet

For aldersgruppen 0-5 år er det registrert 3453 barn på helsestasjonene. Antall nyfødte har økt markant de siste årene, mens antall 4 og 5-åringer er ganske stabilt. Årsaken til dette er at flere familier flytter ut fra bydelen til større leiligheter når barnet blir eldre og/eller ved familieøkning. Innen utgangen av 2009 vil bydelen ha rundt 2400 barnehageplasser. I forbindelse med hovedopptaket i 2009 fikk alle barn som hadde lovmessig rett til barnehageplass et tilbud. I 2010 vil det bli etablert ytterligere rundt 600 plasser hvilket betyr at bydelen, på tross av befolkningsøkningen, sannsynligvis vil kunne gi et tilbud til alle som ønsker det. Utfordringene når det gjelder barnehagene handler ikke lenger om å opprette nok plasser, men om selve tilbudet. For at barnehagene skal kunne gi et kvalitativt godt tilbud må det fokuseres ytterligere på kvaliteten. Bydelen vil derfor fremover styrke kvalitetstilsynet i barnehagene. For at kvaliteten skal bli god må de ansatte ha nok kompetanse. Av den grunn må det fortsatt arbeides med å rekruttere førskolelærere og å utdanne assistenter.

Fritidstilbudet

Aldersgruppene 6-16 år kjennetegnes ved tilknytning til nærmiljøet. Dersom nærmiljøet er ustabil og mangler sosial kontroll øker risikoen for at ungdommene utvikler uønsket adferd. Dette gjelder både gutter og jenter, selv om guttene fortsatt er i flertall. På tross av at bydelen har et allsidig tilbud til barn og unge er det enkelte som ikke benytter seg av disse, eller kjenner til tilbudene. Det er nesten 3000 barn og unge i alderen 6 til 16 år. Vi anslår at ca

1600 av disse på en eller annen måte er i kontakt med bydelens tjenestetilbud. I tillegg er det rundt 600 som deltar i aktiviteter arrangert av frivillige organisasjoner eller idrettslag. Målet vårt er at fritidstilbudene skal være attraktive arenaer som barn og unge velger fremfor mindre heldige aktiviteter. Dette betyr at fritidstilbudene må være godt kjent i barne- og ungdomsmiljøene. Samtidig må de være allsidige og fleksible slik at de raskt kan tilpasse seg til nye behov og trender.

Utsatte barn og unge

På tross av at de fleste barn i bydelen vokser opp i trygge og utviklende miljøer er det en ganske stor andel som ikke gjør det. Det er blant annet mange barn som blir utsatt for vold i nære relasjoner, som lever med foreldre som har rusmisbruk og/eller er psykisk syke. Psykiske vansker er også et utbredt helseproblem blant barn og unge. Tall fra Folkehelseinstituttet viser at i Norge har mellom 15 og 20 prosent av barn og unge psykiske vansker som påvirker deres funksjonsnivå.

Statistikken viser at barneverntjenesten har en økning av barn med tiltak i og utenfor familien.

Den siste FAFO-rapporten viser at bydelen har i overkant av 30 % barn og unge som lever under fattigdomsgrensen. Det er også mange barn og unge som har opplevd krig og konflikter i hjemlandet og av den grunn er traumatisert.

En sterk økning i antall funksjonshemmede de siste årene har gitt bydelen betydelig flere oppgaver i forbindelse med oppfølging, koordinering av innsats og henvisning til andre deler av hjelpeapparatet,

I trendrapporten "Barn- og ungdomskriminalitet i Oslo 2008", utarbeidet av Oslo politidistrikt og Oslo kommune, kommer det fram at flertallet av ungdommene under 18 år er lovlydige. Tendensen har vært at de fleste ungdomskriminelle kun begår ett eller et fåtall straffbare handlinger og det er kun noen få som blir gjengangere. Denne tendensen har endret seg i bydelen. Det er nå en økning av ungdommer som utvikler det som kan betegnes som lovbruddkarriere. En utfordring for de som arbeider forebyggende i kommunen og politiet er å forhindre at ungdom utvikler en slik karriere.

For å lykkes i arbeidet med utsatte barn og unge er bydelen helt avhengig av et godt tverrfaglig samarbeid.

Brukermedvirkning

Bydelens tjenestetilbud vil være i stadig endring både når det gjelder form og innhold. I endringsarbeidet er det et klart ønske om større deltakelse fra brukerne, og det må i større grad legges til rette for at de som ønsker større påvirkning i forhold til tjenestetilbudene får muligheten til dette.

Barne- og ungdomsplanen er en del av bydelens planhierarki og har sin forankring i bydelens overordnede strategiske plan 2009 – 2011 som har følgende innsatsområder:

- Trygge og gode nærmiljøer
- Fleksible tjenester tilpasset innbyggernes behov

|Hovedmål

Bydelen har valgt å fokusere på tre områder/hovedmål som gjenspeiler det som vurderes som de største utfordringene knyttet til barn og unges oppvekstvilkår i de kommende år. Til hvert mål angis også målgruppen og hvilke strategier som skal benyttes for å nå målet. Det vil bli utarbeidet egne handlingsplaner til hvert hovedmål, som i tillegg til tiltak, vil beskrive målgruppen og strategiene nærmere.

Hovedmål 1:

Barnehagene gir et godt kvalitativt pedagogisk tilbud

(Bydelens barnehageplan vil bli revidert i løpet av 2010)

Målgruppe:

Barn 0-5 år

Strategier for å nå målet:

- Styrke kompetansen hos ansatte
- Kvalitetssikring

Hovedmål 2:

Bydelen har trygge oppvekstmiljøer og varierte fritidstilbud

Målgruppe:

Alle bydelens barn og unge i alderen 0 til 19

Strategier for å nå målet:

- Gjøre fritidstilbudene kjent blant bydelens barn og unge
- Utvikle fritidstilbudene slik at de er attraktive og ivaretar mange ulike interessegrupper
- Styrke kompetansen hos ansatte

Hovedmål 3:

Utsatte barn og unge ivaretas gjennom et helhetlig og tverrfaglig samarbeid i bydelen

Målgruppe:

Barn og unge:

- som vokser opp med rusmisbrukende foreldre
- av psykisk syke foreldre og barn/unge med psykiske problemer
- som lever med vold i nære relasjoner
- som er utsatt for tvangsekteskap eller kjønnslemlestelse
- som er i faresonen i forhold til rusmisbruk og kriminalitet
- med nedsatt funksjonsevne
- som lever under fattigdom
- som er traumatiserte på grunn av krigs- og konfliktsituasjoner

Strategier for å nå målet:

- Videreutvikle det tverrfaglig samarbeidet
- Styrke identifisering og forebygging
- Styrke kompetansen hos ansatte